

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

February 2023 | PL

WYDANIE SPECJALNE „EKES Info” z okazji przyznania Nagrody EKES-u dla Społeczeństwa Obywatelskiego 2022

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

ARTYKUŁ WSTĘPNY

[Nagroda dla wszystkich niosących światło swoim społecznościom](#)

Nagroda dla wszystkich niosących światło swoim społecznościom

Drogie Czytelniczki, Drodzy Czytelnicy!

Pod koniec 2021 r. Unia Europejska postanowiła ogłosić rok 2022 Rokiem Młodych. Chodziło o to, by zwrócić uwagę na sytuację młodych ludzi, zwłaszcza w świetle kryzysu spowodowanego przez pandemię COVID-19, który dotknął ich bardzo mocno i wpłynął negatywnie na ich położenie na rynku pracy i edukację.

UE chciała skłonić decydentów, by wspierali możliwości dla osób młodych i zachęcali je do stawiania się aktywnymi obywatelami i podmiotami zmiany. Jednocześnie zaapelowała o maksymalne zaangażowanie na rzecz tych, do których dotrzeć najtrudniej, a więc młodych ludzi z niepełnosprawnością, członków mniejszości i osób z obszarów o mniej komfortowych warunkach życia.

Nie mieliśmy wtedy pojęcia, że już w drugim miesiącu poświęconego młodym roku młodzi ludzie u wschodnich granic UE będą – wskutek okrutnego zrzędzenia losu – kryć się w schronach przed bombami i pociskami, będą zmuszeni do opuszczenia swojego kraju, by uniknąć śmierci, będą tracić braci, ojców lub sami umierać w skrwawionych okopach na ukraińskich polach bitwy z powodu bezlitosnej napaści Rosji na Ukrainę i jej ludność cywilną.

W roku tak burzliwych wydarzeń EKES postanowił przyznać swoją Nagrodę dla Społeczeństwa Obywatelskiego jednocześnie w dwóch kategoriach: młodzież i Ukraina.

W pierwszej kategorii „Wzmocnienie pozycji młodych ludzi” chcieliśmy wyłonić autorów projektów, którzy w kreatywny sposób pomagają nowym pokoleniom znaleźć własny głos i zachęcają je do tego, a zarazem stoją mocno na nogach w świecie, który staje się coraz bardziej spolaryzowany i wrogi, borykając się m.in. z inflacją, zmianą klimatu czy kryzysem energetycznym.

Nagroda w kategorii „Europejskie społeczeństwo obywatelskie dla Ukrainy” miała uhonorować społeczeństwo obywatelskie, które od samego początku wojny szybko się zmobilizowało, by pomóc ukraińskim cywilom. Miała też stanowić hołd dla tysięcy inicjatyw społeczeństwa obywatelskiego, które zaczęły się pojawiać jak grzyby po deszczu, by ulżyć ciężkiemu losowi Ukrainek i Ukraińców zaatakowanych przez Rosjan.

Otrzymaliśmy ponad sto zgłoszeń i nie było nam łatwo wybrać najlepszych. Zaangażowanie i solidarna postawa kandydatów sprawiły bowiem, że na wyróżnienie zasługiwał każdy z nich. Ostatecznie nagrodę podzieliliśmy między sześć organizacji, po trzy w każdej kategorii, z pięciu krajów UE: Włoch, Polski, Portugalii, Rumunii oraz Hiszpanii, z której pochodzą dwa zwycięskie projekty.

Niesamowite dokonania laureatów uhonorowaliśmy na ceremonii wręczenia nagród 15 grudnia w Brukseli.

Wszystkie trzy nagrodzone projekty w kategorii „młodzież” pomagają młodym ludziom, którym nie jest łatwo w życiu, gdyż znajdują się w niekorzystnej sytuacji społecznej. Mowa np. o młodych z mniejszości romskiej, osobach, które spędziły część lub całość dzieciństwa w systemie opieki i teraz muszą samotnie stawiać czoło światu bądź też które są z różnorodnych powodów wykluczone społecznie.

Uczestnicy trzech projektów poświęconych Ukrainie pomagali na różne sposoby uchodźcom: wspierali ich na granicy po przyjeździe, zbierali dary, opiekowali się dziećmi chorymi na nowotwór czy też umożliwiali Ukraińcom płynną integrację z nowymi społecznościami.

Kończąc ten edytorial do specjalnego wydania „EKES Info” na temat Nagrody dla Społeczeństwa Obywatelskiego, chciałbym przywołać słowa Martyny Kownackiej, przedstawicielki zwycięskiej organizacji z Polski. Na uroczystość wręczenia nagród przyniosła ona w symbolicznym geście

betlejemskie światło pokoju i podkreśliła, jak ważne jest reagowanie na zło i umacnianie takich wartości jak tolerancja, przyjaźń czy gotowość pomocy.

Wspomniała też o swojej nadziei, że każdy będzie wносił swój własny wkład, aż pewnego dnia zobaczymy, jak światło pokoju zastępuje pożogę wojny.

Wierzimy, że dzięki altruizmowi i niezliczonym wysiłkom ludzi w terenie, którzy codziennie czynią świat lepszym miejscem do życia, pożoga wojny wkrótce zgaśnie, a zastąpi ją światło pokoju.

Pragniemy, by nagroda EKES-u była hołdem nie tylko dla zwycięzców i kandydatów, lecz także dla wszystkich pozostałych osób i organizacji, które nieprzerwanie zanoszą światło swoim społecznościom.

Cillian Lohan, wiceprzewodniczący ds. komunikacji

[OBEJRZYJ CEREMONIĘ WRĘCZENIA NAGRODY DLA SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO 2022](#)

Obejrzyj nasz materiał wideo i przeżyj jeszcze raz uroczystość wręczenia nagród!

[ZOBACZ FILMY PREZENTUJĄCE PROJEKTY WYRÓŻNIONE NAGRODĄ DLA SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO 2022](#)

Filmy na temat nagrodzonych projektów można obejrzeć tutaj:

Learning by doing

Superpower School

Care Leavers Network Italia

Asociația SUS INIMA

MEDIA O NAGRODZIE DLA SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO 2022

Oto wybór nagłówek na temat Nagrody dla Społeczeństwa Obywatelskiego 2022, które pojawiły się do tej pory w mediach.

Bułgaria – BTA: [Европейска институция връчва годишните си награди за гражданското общество за 2022 г.](#)

Chorwacja – HIA: [Mladi i Ukrajina - glavne teme ovogodišnjeg natječaja Europskog gospodarskog i socijalnog odbora](#)

Włochy – Vita: [La rete dei ragazzi fuori famiglia premiata a Bruxelles](#)

Włochy – Eunews: [L'Italia al Premio Cese per la società civile: fra i vincitori l'associazione Agevolando](#)

Polska – TVP: [Polscy harcerze wyróżnieni nagrodą dla Społeczeństwa Obywatelskiego 2022](#)

Polska – Onet: [Rusza konkurs o europejską nagrodę. Dwa tematy](#)

Portugalia – Diário do Minho: [Europa precisa mais do que nunca de bons exemplos de cidadania ativa](#)

Rumunia – Radio Romania International: [România câștigă din nou Premiul Societății Civile](#)

Rumunia – Curierul Național: [Asociația românească "Sus Inima" câștigă ediția din 2022 a Premiului CESE pentru societatea civilă](#)

NEW PUBLICATIONS

Zajrzyj do nowej broszury o Nagrodzie EKES-u dla Społeczeństwa Obywatelskiego 2022!

EKES wydał broszurę prezentującą wszystkich sześciorgo laureatów Nagrody dla Społeczeństwa Obywatelskiego 2022. Przedstawiono w niej wybitne przykłady zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego w tworzenie lepszej przyszłości dla młodych ludzi i udzielanie pomocy ukraińskim ofiarom wojny.

Możesz ją pobrać tutaj: <https://www.eesc.europa.eu/pl/our-work/publications-other-work/publications/2022-eesc-civil-society-prize-youth-and-ukraine>

WIADOMOŚCI EKES-U

Hiszpańska fundacja Fundación Secretariado Gitano i rumuńskie stowarzyszenie SUS INIMA otrzymują Nagrodę EKES-u dla Społeczeństwa Obywatelskiego w 2022 r. w obszarach tematycznych: młódzie i Ukraina.

W drodze wyjątku tegoroczna nagroda została przyznana dwóm zwycięzcom w dwóch kategoriach: „Wzmocnienie pozycji osób młodych” i „Europejskie społeczeństwo obywatelskie dla Ukrainy”.

Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) przyznał nagrody sześciu organizacjom społeczeństwa obywatelskiego za wybitne projekty, które przedstawiają przykłady zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego w tworzenie lepszej przyszłości dla młodych Europejczyków i w łagodzenie trudnej sytuacji Ukraińców cierpiących w wyniku brutalnej inwazji Rosji na ich kraj.

Nagrodę w wysokości **60 000 EUR** podzielono między sześć zwycięskich projektów. Hiszpańskie stowarzyszenie [Fundación Secretariado Gitano](#) otrzymało pierwszą nagrodę w wysokości **14 000 EUR** w kategorii dotyczącej młodzieży. Jego projekt „Uczenie się przez działanie” dotyczy problemu bezrobocia wśród młodych Romów. Tę samą kwotę otrzymało rumuńskie stowarzyszenie [Asociația SUS INIMA](#), zwycięzca projektu dotyczącego Ukrainy. Rumuńskie stowarzyszenie pomaga uchodźcom ukraińskim w sprawnej integracji ze społeczeństwem rumuńskim.

Każda z pozostałych czterech organizacji otrzymała **8 000 EUR**. Ostateczny ranking przedstawia się następująco: **KATEGORIA 1 - MŁODZIEŻ**: drugie miejsce - [Movimento Transformers](#) (Portugalia), trzecie miejsce - [Associazione Agevolando](#) (Włochy)

KATEGORIA 2 - UKRAINA

- [fundacja Villavecchia](#) (Hiszpania)

trzecie miejsce - [Związek Harcerstwa Polskiego](#) (Polska).

Na ceremonii wręczenia nagród w Brukseli przewodnicząca EKES-u **Christa Schweng** pogratulowała sześciu zwycięzcom i podziękowała wszystkim kandydatom za wzbogacające zgłoszenia: *Państwa solidarność i inicjatywy na rzecz Ukrainy zmieniły sytuację setek tysięcy ludzi. Inicjatywy na rzecz wzmocnienia pozycji młodych ludzi znajdujących się w niekorzystnej sytuacji będą miały wpływ na ich życie. Państwa projekty i zaangażowanie w ich realizację są prawdziwym przykładem aktywnego obywatelstwa. W tych trudnych czasach Europa potrzebuje tych przykładów i Państwa zaangażowania bardziej niż kiedykolwiek!*

Wręczając nagrody, wiceprzewodniczący EKES-u ds. komunikacji **Cillian Lohan** powiedział: *Obecnie stoimy w obliczu ogromnych wyzwań globalnych, takich jak: zmiana klimatu, pokój, bezpieczeństwo energetyczne, sztuczna inteligencja i inne wschodzące technologie, zrównoważony rozwój itp. Musimy należycie ocenić wpływ wszystkich naszych polityk na młodych ludzi, a także zaangażować ich na wszystkich etapach procesu decyzyjnego. Najwyższy czas przejść od wysłuchania młodych ludzi i konsultacji z nimi do współtworzenia, współprojektowania i koprodukcji.*

„Learning by Doing” (Uczenie się metodą aktywnego uczestnictwa), projekt hiszpańskiej [Fundación Secretariado Gitano](#), który zdobył pierwsze miejsce, został uznany za najwybitniejszy projekt zaadresowany do młodzieży. Dotyczy on bezrobocia wśród młodych Romów w wieku 16–30 lat. W ramach partnerstwa publiczno-prywatnego program łączy szkolenia teoretyczne i praktyczne w celu przełamania stereotypów i uprzedzeń wobec ludności romskiej w przedsiębiorstwach zaangażowanych w tę inicjatywę oraz zwalczania szerszego wykluczenia społecznego.

Dzięki projektowi **„Sprawna integracja ukraińskich uchodźców z rumuńską tkanką społeczną - centralny punkt w okręgu Sybin”** rumuńskie stowarzyszenie [SUS INIMA](#) otrzymało pierwszą nagrodę w kategorii „Europejskie społeczeństwo obywatelskie dla Ukrainy”. Ta organizacja pozarządowa do tej pory pomogła dziesiątkom tysięcy ukraińskich uchodźców. Odchodząc od swojej normalnej działalności polegającej na oferowaniu wsparcia pacjentom chorym na raka, SUS INIMA opracowała szereg inicjatyw mających na celu pomoc Ukrainkom i Ukraińcom, począwszy od zajęć szkolnych, przez pomoc w znalezieniu pracy, po terapię i wsparcie psychologiczne. To z kolei umożliwiło ukraińskim rodzinom sprawną integrację ze społeczeństwem rumuńskim, ponieważ dało im poczucie przynależności i bezpieczeństwa – zarówno fizycznego, jak i psychicznego.

WIĘCEJ INFORMACJI NA TEMAT INNYCH ZWYCIĘSKICH PROJEKTÓW

KATEGORIA 1- WZMOCNIENIE POZYCJI OSÓB MŁODYCH

Druga nagroda w kategorii „Młodzież” trafiła do portugalskiego stowarzyszenia [Movimento Transformers](#) za program wolontariatu **Superpower School**, w ramach którego mentorzy prowadzą cotygodniowe zajęcia dla osób uczących się, głównie dzieci i młodzieży zagrożonych wykluczeniem społecznym. Program umożliwia młodym ludziom odkrywanie swych talentów – w takich dziedzinach jak gotowanie, sztuki walki,

fotografia i twórcze pisanie – oraz rozwijanie umiejętności, które pozwolą im stać się inicjatorami zmian i wykorzystać to, czego się nauczyli, aby pozytywnie przekształcić swoją społeczność.

Zdobywca trzeciej nagrody, [Associazione Agevolando](#) z Włoch, broni praw i dobrostanu małych i młodych dorosłych, którzy spędzili część lub całość dzieciństwa w rodzinie zastępczej lub w domu dziecka i którzy muszą się usamodzielniać po osiągnięciu pełnoletności. Inicjatywa **Care Leavers Network Italia** to nieformalna ogólnokrajowa sieć młodych ludzi w wieku od 16 do 26 lat, którzy przebywali w pieczy zastępczej. Jej głównym celem jest tworzenie możliwości wymiany i uczenia się.

KATEGORIA II - EUROPEJSKIE SPOŁECZEŃSTWO OBYWATELSKIE DLA UKRAINY

Drugie miejsce zajęła hiszpańska [Fundacja Villavecchia](#). Dzięki funduszowi „**Jesteś w bezpiecznym miejscu**” zapewniono opiekę młodym pacjentom chorym na raka i ich rodzicom. Ciężko chore ukraińskie dzieci zostały zabrane przez organizacje międzynarodowe z ogarniętego wojną kraju i przewiezione w bezpieczne miejsca, by mogły wznowić leczenie. Jednym z takich miejsc jest Barcelona, gdzie fundacja stara się zaoferować młodym ukraińskim pacjentom i ich rodzinom jak najlepszą jakość życia, zapewniając im kompleksową opiekę we wszystkich aspektach.

Trzecie miejsce przypadło [Związkowi Harcerstwa Polskiego \(ZHP\)](#), największej w kraju organizacji zajmującej się nieformalnym kształceniem młodzieży, która od razu po rozpoczęciu wojny zmobilizowała się do pomocy Ukraińcom. Wolontariusze ZHP utrzymywali obecność na przejściach granicznych, kierowali ludzi do miejsc schronienia, informowali ich, zbierali i transportowali darowizny oraz organizowali na granicy patrole osób potrafiących udzielać pierwszej pomocy. Skoncentrowali się w szczególności na ukraińskich dzieciach, zbierając dla nich zabawki, wspierając je psychicznie i włączając w działalność harcerską.

O NAGRODZIE DLA SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO 2022

W tegorocznej edycji Nagrody dla Społeczeństwa Obywatelskiego wzięło udział 106 kandydatów z 21 państw członkowskich: 60 w kategorii 1 (Młodzież) i 46 w kategorii 2 (Ukraina).

EKES ma nadzieję, że jego nagroda zachęci społeczeństwo obywatelskie do dalszego okazywania solidarności z narodem ukraińskim oraz dalszego udzielania głosu pokoleniu, które jest przyszłością Europy, i wzmocnienia jego pozycji.

Nagrodę dla Społeczeństwa Obywatelskiego przyznaje się za „wybitne osiągnięcia z zakresu inicjatyw społeczeństwa obywatelskiego”. Każdego roku nagroda poświęcona jest innemu aspektowi działań EKES-u. W 2021 r. nagrodzono projekty, które kreatywnie przeciwdziałały kryzysowi klimatycznemu. W 2020 r. EKES przyznał jednorazową Nagrodę za Solidarność Obywatelską poświęconą walce z COVID-19. W 2019 r. tematem przewodnim było równouprawnienie płci i wzmocnienie pozycji kobiet.

Bardziej szczegółowe informacje na temat Nagrody dla Społeczeństwa Obywatelskiego 2022 można znaleźć [tutaj](#)

Dla ciekawych...

Odsetek osób przedwcześnie kończących naukę wśród młodych Romów wynosi 64% w porównaniu z 19% w populacji ogólnej, a 78% z nich nie posiada podstawowych umiejętności, ponieważ nigdy nie ukończyli kształcenia obowiązkowego. Stopa bezrobocia wśród młodych Romów jest trzykrotnie wyższa niż stopa bezrobocia ich rówieśników w pozostałej

części społeczeństwa. Ambicją programu „**Uczenie się przez działanie**” opracowanego przez zwycięzcę kategorii młodzieżowej, hiszpańską fundację **Fundación Secretariado Gitano**, jest zmiana tej sytuacji. Program oferuje młodym Romom możliwość zdobycia doświadczenia zawodowego i szkolenia w wiodących przedsiębiorstwach, które przystąpiły do tej inicjatywy. Już są wyniki tych działań: 55% z około 3,5 tys. młodych Romów, którzy wzięli udział w programie, otrzymało pracę, a 32% wróciło do szkoły.

Kształcenie młodych osób uczących się w **Superpower School**, programie wolontariatu prowadzonym przez naszą zwycięską fundację z Portugalii, **Movimento Transformers**, tam się nie kończy. Muszą „zwrócić” społeczności to, czego się nauczyli. Robią to poprzez wskazanie problemu społecznego i rozwiązanie go za pomocą zdobytych w szkole umiejętności lub „supermocy”. Chociaż uczniowie Superpower School – głównie dzieci i młodzież zagrożona wykluczeniem społecznym – mają cotygodniowe zajęcia, podczas których mogą rozwijać talenty takie jak gotowanie, fotografia, kreatywne pisanie lub tyżwiarstwo, ich mentorzy pracują wspólnie z nimi nad rozwijaniem różnych umiejętności i uczą ich o wartościach takich jak równość płci, zrównoważony rozwój środowiskowy lub społeczny oraz pozytywna komunikacja. Około 80% osób, które uczęszczały do Superpower School, twierdzi, że po tym doświadczeniu lepiej wiedzą, co robić w życiu, a 30% przestało otrzymywać oceny negatywne.

Nasz zwycięzca z Włoch, organizacja wolontariacka **Agevolando**, przedstawiła eksperymentalny projekt **Care Leavers Network**, który był realizowany we włoskim regionie Emilia-Romania w 2014 r. Obecnie jest to projekt ogólnokrajowy, realizowany w 12 regionach Włoch. Do tej pory w programie uczestniczyło 500 młodych osób opuszczających system opieki z całych Włoch, które przedstawiły sugestie dotyczące innowacji w systemie opieki i nadały nowy impuls krajowym strategiom politycznym. Strategie te powinny pomóc młodym ludziom zaadaptować się do nowej sytuacji po wyjściu z systemu. Jednym z ich osiągnięć jest Krajowy Eksperymentalny Fundusz na rzecz Świadczeń Opiekuńczych, który zapewnia konkretne wsparcie młodym ludziom w wieku do 21 lat.

Nasz pierwszy laureat nagrody, którego działania są związane z Ukrainą, rumuńskie stowarzyszenie **SUS INIMA**, oparł swój model integracji uchodźców na prostym kwestionariuszu zawierającym pytania dotyczące różnych kwestii, takich jak edukacja, usługi medyczne, dostęp do podstawowych potrzeb, ogólna jakość życia itp. Po otrzymaniu odpowiedzi opracowywane są działania i inicjatywy w celu zaspokojenia zmieniających się potrzeb wyrażanych przez respondentów. Buduje to zaufanie między społeczeństwem przyjmującym a uchodźcami i umożliwia im szybkie dołączenie do społeczności.

„**You are in a safe Place**” („**Jesteś w bezpiecznym miejscu**”) to nie tylko nazwa hiszpańskiego funduszu kryzysowego dla ukraińskich dzieci chorych na raka, które wznowiły leczenie w Barcelonie, gdy w ich kraju wybuchła wojna. Są to również pierwsze słowa, które członkowie **fundacji Villavechia**, zarządzającej funduszem, skierowali do matek i innych członków rodziny 16 młodych pacjentów chorych na raka, gdy ci przybyli do Barcelony w połowie marca 2022 r. Aby te słowa stały się rzeczywistością, fundacja Villavecchia połączyła siły z wieloma szpitalami, wolontariuszami i innymi podmiotami w celu zapewnienia, aby młodzi pacjenci i ich rodziny byli otoczeni opieką i wspierani w najlepszy możliwy sposób.

Związek Harcerstwa Polskiego aktywnie pomaga ukraińskim uchodźcom od pierwszego dnia od ataku Rosji. Harcerze byli obecni na sześciu przejściach granicznych, a w pierwszym miesiącu wojny bezpośrednio

pomogli ponad 1,5 mln uchodźców. Ogólnie rzecz biorąc, spośród około trzech milionów mieszkańców Ukrainy, które uciekły ze swojego kraju do Polski, jedna trzecia otrzymała pomoc w ośrodkach prowadzonych przez harcerzy, w tym co piąte dziecko brało udział w organizowanych przez nich zajęciach. W pierwszych miesiącach usługi wolontariackie były świadczone 24 godziny na dobę. ZHP zebrało również 127 ton pomocy rzeczowej, która została wysłana do Ukrainy. (II)

S?OWAMI LAUREATÓW

[Prze?amywanie stereotypów: fakt, ?e jestem Romem, nie oznacza, ?e nie chc? pracowa? ani realizowa? swojego potencja?u](#)

Laureat pierwszej nagrody, hiszpańska fundacja Fundación Secretariado Gitano, uruchomił projekt „Learning by Doing” (Uczenie się metodą aktywnego uczestnictwa, po hiszpańsku *Aprender trabajando*), w 2013 r. W ciągu dziesięciu lat swego istnienia projekt umożliwił ponad połowie uczestniczących w nim młodych Romów znalezienie pracy, a jednej trzeciej powrót do szkoły w celu ukończenia obowiązkowego kształcenia na poziomie średnim. Jednak najbardziej zaskakujące jest to, że 87 % młodych uczestników twierdzi, iż ich życie uległo poprawie, a 94 % firm, które uczestniczyły w projekcie i zatrudniały młodych Romów, stwierdziło, że są gotowe zrobić to ponownie. Raúl Pérez, przedstawiciel fundacji, opowiedział nam więcej o projekcie.

EKES Info: Co Państwa skłoniło do rozpoczęcia tego projektu czy też inicjatywy?

Projekt *Aprender Trabajando* został uruchomiony w 2013 r. kiedy cały świat zmagał się z poważnym kryzysem gospodarczym, który w Hiszpanii doprowadził m. in. do wysokiej stopy bezrobocia. Bezrobocie mocno dotknęło najmłodszą część społeczeństwa: „W 2013 r. stopa bezrobocia młodzieży osiągnęła niedopuszczalny poziom 55,48 %” ([Sprawozdanie na temat młodzieży i rynku pracy](#), czerwiec 2014 r., Ministerstwo Zatrudnienia i Zabezpieczenia Społecznego). W przypadku hiszpańskiej ludności romskiej, z której 60 % ma mniej niż 30 lat i której stopa bezrobocia jest zazwyczaj trzykrotnie wyższa niż stopa bezrobocia ogółem, sytuacja jest jeszcze bardziej niepokojąca ze względu na fakt, że osoby te często nie uzyskują nawet podstawowych obowiązkowych kwalifikacji (tylko 17 % zdobywa obowiązkowy minimalny poziom wykształcenia) i nie mają ani szkolenia, ani wcześniejszego doświadczenia zawodowego (66 % młodych Romów nie uczy się ani nie pracuje) [Badanie porównawcze na temat sytuacji ludności romskiej w Hiszpanii w odniesieniu do zatrudnienia i ubóstwa](#) (2018 r.). Fundacja Fundación Secretariado Gitano).

W odpowiedzi podjęto szereg działań, zarówno na szczeblu krajowym (np. strategia na rzecz przedsiębiorczości i zatrudnienia ludzi młodych na lata 2013–2016), jak i na szczeblu UE (np. gwarancja dla młodzieży). Fundación Secretariado Gitano, która w tym czasie uzyskała wsparcie finansowe w ramach programu operacyjnego EFS na rzecz zwalczania dyskryminacji w celu opracowania programu szkolenia i

zatrudnienia *Acceder*, skierowanego między innymi do ludności romskiej, otrzymała możliwość przetestowania (przy użyciu europejskich środków finansowych) nowego modelu szkolenia młodych Romów wywodzących się ze środowisk znajdujących się w trudnej sytuacji.

Jak przyjęto Państwa projekt? Czy otrzymali Państwo informacje zwrotne od osób, którym udzielili Państwo pomocy? (Jeśli tak, to czy mogą Państwo podać jakiś przykład?)

W ciągu dziesięciu lat rozwoju projektu *Aprender Trabajando* w jego ramach przeszkolono ponad 3 500 Romów poniżej 30 roku życia, którzy mogli skorzystać z krajowego programu gwarancji dla młodzieży, ponieważ nie pracowali, nie kształcili się ani nie szkolili. Dzięki temu projektowi 55 % weszło na rynek pracy, a 32 % wróciło do systemu edukacji w celu ukończenia obowiązkowej, szkoły średniej. 87 % młodych uczestników projektu stwierdziło, że ich życie uległo poprawie, a 94 % firm partnerskich byłoby skłonnych ponownie wziąć w nim udział (zgodnie ze sprawozdaniem [Aprender Trabajando's na lata 2013-2021](#)).

Poniżej prezentujemy świadectwa dwóch uczestników programu *Aprender Trabajando*, które znalazły się w nagraniu wideo przygotowanym z okazji naszej 10. rocznicy [10 lat. Aprender Trabajando, 2022](#):

„Przez dwa lata byłem bezrobotny. Staliśmy się bezdomni i wędrowaliśmy z jednego miejsca do drugiego, nie wiedząc, gdzie się znajdziemy. Skontaktowałem się z organizatorami projektu *Aprender Trabajando*, ponieważ chciałem się szkolić i zdobyć pracę”. Jest to świadectwo Manuela Lizárragi, który uczestniczył w projekcie *Aprender Trabajando* fundacji Fundación Secretariado Gitano w Burgos, a obecnie pracuje dla firmy Alcampo.

Inna uczestniczka, Maria Bruno, z dumą oświadcza: „Chcę pracować i rozwijać się tak jak wszyscy. To, że należę do Romów, nie oznacza, że nie jest to możliwe”. Maria uczestniczyła w projekcie *Aprender Trabajando* w Madrycie, z udziałem firmy Bricodepot z siedzibą w Getafe. „Cieszę się, że mogę chodzić do pracy. Lubię swoje miejsce pracy i otaczają mnie wspaniali ludzie. Potraktowali mnie jako osobę, a nie przedmiotowo jako nową «maskotkę» czy nową Romkę”

Jak dzięki tym otrzymanym środkom finansowym będą Państwo dalej świadczyć pomoc społeczności? Czy planują już Państwo nowe projekty?

Od samego początku programy *Acceder* i *Aprender Trabajando* miały w dużej mierze wymiar miejski, ponieważ rozwinęły się w głównych miastach hiszpańskich i często koncentrowały się na zatrudnieniu w sektorze usług, szczególnie na obszarach miejskich. Wszystko to ogranicza ich zakres, wykluczając ludność romską na obszarach wiejskich, która pomimo doświadczania problemów podobnych do tych, jakie występują w miastach w zakresie dyskryminacji lub ograniczeń w dostępie do zatrudnienia, nie ma takich samych możliwości korzystania z tego rodzaju wsparcia.

Wyzwaniem byłoby zatem rozszerzenie tego doświadczenia na jak największą liczbę Romów i dostosowanie modelu w taki sposób, aby dotarł do obszarów, w których mieszka znaczna część tej populacji, ale gdzie organizacja nie ma biur (głównie obszary wiejskie) oraz zaangażowanie przedsiębiorstw z sektorów innych niż tradycyjne (jakimi są handel i hotelarstwo).

W tym celu, jeśli pozwolą na to okoliczności, planujemy wykorzystać fundusze na sfinansowanie badania (lub jego części) w celu dostosowania modelu *Aprender Trabajando* do kontekstu wiejskiego i nowych sektorów innych niż handel i hotelarstwo.

Gdyby ostatecznie nie udało się przeznaczyć środków na to badanie, zostaną one ponownie zainwestowane

w sam projekt *Aprender Trabajando* i wykorzystane na zakup materiałów do działań w fazie teoretycznej.

Jakiej rady udzieliliby Państwo innym organizacjom, by ich działania i programy przynosiły wyniki?

- Kiedy projekt mający na celu integrację na rynku pracy musi obejmować współpracę z firmami w całym procesie projektowania, wdrażania i monitorowania.
- Ważne jest, aby zacząć od projektów pilotażowych i od samego początku przewidzieć dalsze zwiększanie skali, jeżeli do wiadzenia okaże się pozytywne.
- Mentorzy odgrywają ważną rolę, zarówno po stronie organizacji pozarządowych, jak i korporacji, a komunikacja i koordynacja między nimi powinna przebiegać sprawnie.
- Połączenie szkolenia teoretycznego i praktycznego w rzeczywistym środowisku pracy skutecznie spełnia wymagania rynku pracy i w dalszej kolejności zwiększa perspektywy zatrudnienia.
- Kursy i procesy szkoleniowe powinny być dostosowane do potrzeb i sytuacji grup docelowych, tak aby miały one równy dostęp do szkoleń i zatrudnienia.

Czy uważają Państwo, że UE robi wystarczająco dużo, aby pomóc młodzieży znajdującej się w niekorzystnej sytuacji? Czy mieliby Państwo jakieś rady lub zalecenia dotyczące konkretnych działań?

Należy wprowadzić mechanizmy gwarantujące, że państwa (na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym) będą skutecznie realizować projekty mające na celu integrację młodych ludzi znajdujących się w najbardziej niekorzystnej sytuacji na rynku pracy oraz że projekty te rzeczywiście będą docierać do osób, które ich najbardziej potrzebują, takich jak ludność romska. Niezbędne jest zagwarantowanie długoterminowego podejścia do działań, co jest kluczem do wprowadzenia rzeczywistych zmian w życiu tych młodych ludzi.

Być może można by zwiększyć współfinansowanie takich projektów dzięki funduszom europejskim, aby ułatwić inwestowanie w nie w tych warunkach.

W przypadku wykorzystania jakichkolwiek europejskich środków finansowych związanych z rekrutacją (na przykład dużych inwestycji, które są lub będą dokonywane w ramach funduszy NextGenerationEU), należy zachęcać do zawierania klauzul dotyczących rekrutacji młodych ludzi znajdujących się w niekorzystnej sytuacji.

Jaka jest Twoja supermoc?

Uczniowie Superpower School - z których większość to młodzi ludzie zagrożeni wykluczeniem społecznym - nie tylko rozwijają umiejętności i talenty, takie jak gotowanie, fotografia lub twórcze pisanie. Szkoła - jako program wolontariatu portugalskiego stowarzyszenia Movimento Transformers -

wyposaża ich również w kompetencje i wiedzę, które pomogą im zbudować poczucie własnej

wartości i stać się aktywnymi członkami społeczeństwa. Więcej dowiedzieliśmy się od Joany Moreiry z Movimento Transformers.

EESC info: Co skłoniło Państwa do rozpoczęcia tego projektu?

Uważamy, że młodzi ludzie bywają bierni nie dlatego, że im nie zależy, ale dlatego, że nie znaleźli jeszcze najlepszego sposobu zaangażowania. Opierając się na tym założeniu, stworzyliśmy ruch Movimento Transformers, który umożliwi młodzieży udział w życiu społeczności z wykorzystaniem ich własnych talentów.

Jak przyjęto Państwa projekt? Czy otrzymali Państwo informacje zwrotne od osób, które otrzymały pomoc?

Realizacja projektu jest bardzo pomyślna i w całym kraju udało nam się już zdopingować do działania ponad 6 tys. młodych osób. Wielu z naszych stażystów stało się mentorami, przekazuje innym młodym ludziom nabyte umiejętności, tworzy nieformalny cykl obiegu wiedzy i wywiera realny wpływ systemowy

Jak dzięki otrzymanym środkom finansowym będą Państwo dalej świadczyć pomoc społeczności? Czy planują już Państwo nowe projekty?

Dzięki finansowaniu będziemy mogli zwiększyć oddziaływanie, współpracując z szerszym gronem młodzieży na szczeblu krajowym. Wznowimy również organizację dorocznego wydarzenia TCONF (konferencji organizowanej przez młodzież dla młodzieży), którego tematem przewodnim w tym roku będzie zdrowie psychiczne młodych ludzi.

Jakiej rady udzieliliby Państwo innym organizacjom, by ich działania i programy przynosiły wyniki?

Doradzamy, by współpracować z innymi, opracować dobrą strategię informacyjną, przyjąć do zespołów najlepszych ludzi i zwracać się o pomoc, gdy jest ona potrzebna. Wierzymy, że mistrzostw nie można wygrać w pojedynkę. Potrzebujemy zawsze sojuszników, by zaprowadzić realne zmiany w polityce publicznej i wywrzeć pozytywny wpływ.

Czy Państwa zdaniem pomoc UE dla młodzieży znajdującej się w niekorzystnej sytuacji jest wystarczająca? Czy mogą Państwo przedstawić porady lub zalecenia dotyczące konkretnych działań?

Uważam, że szlaki zostały już przetarte – dzięki programom wymiany młodzieży, które umożliwiają poznanie świata, a także skorzystanie z możliwości kształcenia i uczestnictwa. Chciałabym jednak, by organizacje szerzej dzieliły się najlepszymi praktykami, gdyż niektóre metody mogą znaleźć zastosowanie ponad granicami. Na przykład dowolna organizacja w UE pracująca z młodzieżą znajdującą się w niekorzystnej sytuacji może realizować nasz program Superpower Schools.

Inicjatorzy zmian

Stowarzyszenie Agevolando jest włoską organizacją wolontariacką skupiającą osoby małoletnie i młode po 18. roku życia, które spędziły całość lub część dzieciństwa w placówkach opiekuńczych, a teraz muszą opuścić ten system, aby rozpocząć samodzielne życie. To przejście nie jest bynajmniej łatwe, dlatego

też Agevolando stworzyło projekt pod nazwą Care Leavers Network (CLN) [sieć osób opuszczających system opieki], za który przyznano mu w 2022 r. Nagrodę dla Społeczeństwa Obywatelskiego w kategorii „Młodzież”. Jego celem jest stworzenie przestrzeni dla osób opuszczających formalną pieczę, aby mogły przedstawiać własne propozycje i rozwiązania oraz stać się siłą napędową tworzenia systemu opieki, który rzeczywiście zaspokajałby ich potrzeby i w największym możliwym stopniu ułatwiał przejście do dorosłego życia wszystkim osobom będącym w podobnej sytuacji. Przeprowadziliśmy rozmowę z przewodniczącym sieci Care Leavers’ Network Federico Zullem i kierowniczką projektu Ceciliją Dante.

EKES Info: Co skłoniło Państwa do zainicjowania tego projektu?

Stworzyliśmy CLN (Care Leavers Network), gdy stało się jasne, że osoby zaangażowane w stowarzyszenie Agevolando, które opuszczają instytucje opiekuńcze, potrzebują przestrzeni, by porównywać swoje doświadczenia i razem przedstawiać propozycje ulepszenia systemu opieki i ułatwienia przejścia do dorosłości – zarówno we Włoszech, jak i w całej Europie. Agevolando postanowiło promować rzecznictwo osób opuszczających system opieki poprzez realizację projektu, który od 2013 r. umożliwia im odgrywanie wiodącej roli w przedstawianiu propozycji i angażowaniu się w dyskusje z instytucjami i specjalistami, co skutkuje rzeczywistą zmianą włoskiego systemu opieki nad dziećmi i osobami opuszczającymi formalną pieczę.

Jak przyjęto Państwa projekt? Czy dostajecie informacje zwrotne od osób, którym pomogliście? Jeśli tak, to czy mogliby Państwo podać przykład?

Projekt został bardzo dobrze przyjęty przez instytucje zajmujące się dziećmi w naszym kraju, zarówno na poziomie lokalnym, jak i krajowym. W 2015 r. włoski Rzecznik Praw Dziecka i Nastolatków poparł przekształcenie CLN w organ ogólnokrajowy – przedtem sieć działała jedynie w Emilia-Romania. Od tego czasu angażuje ona osoby opuszczające system opieki w wielu regionach i co roku otrzymujemy prośby o rozszerzenie jej na inne regiony, co świadczy o uznaniu wartości projektu. Młodzi ludzie zaangażowani w CLN bardzo doceniają jej cele i osiągnięcia – zarówno wpływ ich zaleceń na prawodawstwo i kulturę zawodową, jak i wzajemne stosunki, które rozwinęli z myślą o wspieraniu się. Cenią sobie także relacje z zaangażowanymi osobami dorosłymi wyznaczonymi do kontaktu, które monitorują ich postępy i ułatwiają różne procesy. Wielu młodych zaangażowanych w projekt mogło także skorzystać z innych wewnętrznych projektów i możliwości zapewnianych przez nasze stowarzyszenie (na przykład dzięki projektowi „Se avessi” otrzymują wsparcie finansowe w zakresie pomocy psychologicznej, mieszkaniowej, nauki i pracy).

W jaki sposób wykorzystają Państwo otrzymane środki, by dalej pomagać potrzebującym? Czy planują już Państwo nowe projekty?

Wykorzystamy te fundusze do zapewnienia ciągłości i trwałości projektu. We Włoszech trudno jest znaleźć środki finansowe i zasoby na projekty wspierające uczestnictwo i rzecznictwo młodzieży, wskutek czego tego rodzaju inicjatywy nie są wystarczająco rozpowszechnione. Te trudności nie podważają jednak wagi i zasadności projektu oraz potrzeby jego systematycznej kontynuacji, aby wszystkie osoby, które co roku opuszczają system opieki we Włoszech po ukończeniu 18 lat – a jest ich około 6 tys. – mogły przystąpić do CLN, jeśli będą sobie tego życzyć.

Jakiej rady udzieliliby Państwo innym organizacjom, by ich działania i programy przynosiły efekty?

Zalecilibyśmy im, by ułatwiały aktywne zaangażowanie i przywództwo młodych ludzi – zarówno tych, którzy opuszczają instytucje opiekuńcze, jak i osób zmagających się z różnymi trudnościami – by mogli organizować się w stowarzyszenia, wspólnie budować ścieżki rzecznictwa i wzajemnej samopomocy oraz promować działania angażujące innych młodych ludzi, w ścisłej współpracy z lokalnymi, krajowymi i europejskimi organizacjami reprezentującymi profesjonalistów i innych dorosłych.

Czy Państwa zdaniem UE w wystarczającym stopniu pomaga młodzieży znajdującej się w niekorzystnej sytuacji? I czy mieliby Państwo jakieś porady lub zalecenia dotyczące konkretnych działań?

UE bardziej niż kiedyś skupia się na młodych ludziach żyjących w niekorzystnych warunkach i robi to w bardziej praktyczny sposób, ale nadal pozostaje wiele do zrobienia, jeśli chodzi o promowanie praw powszechnych i możliwości pełnej integracji młodych. Proponujemy, by znacząco zainwestowano w udział młodych ludzi we wszystkich sferach działalności i życia, tym samym promując i ułatwiając procesy ich upodmiotowienia, które mogą sprzyjać silnemu i konstruktywnemu uczestnictwu w życiu społecznym. Uważamy, że bardzo istotne byłoby zobowiązanie państw członkowskich do wprowadzenia mechanizmów, w tym instytucjonalnych, zapewniających w pełni rozwinięte działania partycypacyjne. Musi temu towarzyszyć ukierunkowany i odpowiedni przydział zasobów.

[Mój dom jest Twoim domem](#)

Organizacja SUS Inima pomogła już kilkudziesięciu tysiącom ukraińskich uchodźców znaleźć miejsce zamieszkania, zaspokoić ich podstawowe potrzeby lub zapewnić im edukację. Oferuje im również wsparcie psychologiczne w radzeniu sobie z traumą wojenną. Obecnie powstaje infrastruktura pomagająca uchodźcom funkcjonować w rumuńskich ramach gospodarczych i prawnych. Wszystko to ma na celu umożliwienie im jak najsprawniejszej integracji ze

społeczeństwem rumuńskim, tak by czuli, że są u siebie. Rozmowa z Lu Knobloch, przedstawicielką SUS Inima.

EKES Info: Co Państwa skłoniło do rozpoczęcia projektu czy inicjatywy?

SUS INIMA opracowała programy interwencji i reagowania kryzysowego, ponieważ na poziomie lokalnym potrzebny był podmiot współpracujący z czynnikami publicznymi i prywatnymi przy zagwarantowaniu przejrzystości i zapewnieniu odpowiedniej platformy dla zainteresowanych niesieniem pomocy. Trzeba pamiętać, że większość ukraińskich uchodźców stanowiły kobiety i dzieci. Wiele z nich pierwszy raz znalazło się za granicą i nie miało doświadczenia w załatwianiu formalności czy planowaniu podróży. Sprawy komplikowała dodatkowo bariera językowa.

Jak przyjęto Państwa projekt? Czy otrzymali Państwo informacje zwrotne od osób, które otrzymały pomoc? (Jeśli tak, to czy mogą Państwo podać jakiś przykład?)

Początkowo pomoc była przyjmowana z pewną rezerwą, jednak z czasem znacznie wzrosła liczba odbiorców wdzięcznych za wszelkie rodzaje działań, wsparcie i świadczenie różnych usług, takich jak mieszkanie, transport, zaspokojenie podstawowych potrzeb (żywnościowych i innych), a także edukacja.

Jak dzięki tym otrzymanym środkom finansowym będą Państwo dalej świadczyć pomoc społeczności? Czy planują już Państwo nowe projekty?

Finansowanie zostanie wykorzystane na dwa sposoby: 1) wsparcie psychologiczne dla uchodźców, przede wszystkim dla dzieci, aby pomóc im w radzeniu sobie z traumą; 2) rozwijanie nowej inicjatywy z myślą o spójności gospodarczej i społecznej; chodzi tu o stworzenie infrastruktury, by służyć uchodźcom pomocą i radą w przyswojeniu podstawowych rumuńskich przepisów prawnych i gospodarczych, a także aktywnie promować zatrudnienie i pomagać w znalezieniu pracy lub rozpoczęciu lokalnej działalności gospodarczej, co sprzyja aktywnemu obywatelstwu i trwałej integracji społecznej.

Jakiej rady udzieliliby Państwo innym organizacjom, by ich działania i programy przynosiły wyniki?

- Należy skupić się na współpracy z lokalnymi władzami, podmiotami i organizacjami pozarządowymi, a nie rywalizować z nimi.
- Wszystkie planowane programy i inicjatywy powinny opierać się na analizie konkretnych potrzeb odbiorców.

Czy może dojść do zmęczenia solidarnością z ukraińskimi uchodźcami w razie przedłużania się wojny w Ukrainie? Co mogą i powinny zrobić organizacje społeczeństwa obywatelskiego, aby temu zapobiec? Czy UE mogłaby tu odegrać pozytywną rolę?

Solidarność nie słabnie. Jednak wielkość wsparcia udzielanego przez społeczności lokalne zmniejsza się ze względu na wyczerpanie zasobów. Jednym z rozwiązań, by zaspokoić istniejące potrzeby, jest dalsze wsparcie i pomoc w integracji uchodźców ze społecznościami lokalnymi, w których przebywają. Ponadto uproszczenie, do pewnego stopnia, formalności i procedur niezbędnych do zatrudnienia ukraińskich uchodźców, otwarcia przez nich przedsiębiorstwa, uzyskania dostępu do rachunków bankowych,

ubezpieczeń i usług medycznych. Jest to niezbędne, by trwale zmniejszyć zależność finansową od źródeł zewnętrznych. Społeczeństwo obywatelskie odgrywa kluczową rolę w przygotowywaniu i udzielaniu uchodźcom pomocy i wsparcia. UE może pomóc w tworzeniu szerszych sieci na szczeblu KE, wspierając w ten sposób i ułatwiając wymianę wiedzy fachowej, która może być korzystna dla wszystkich zainteresowanych stron: pomagających i beneficjentów.

Gdzie wiele ręk, tam praca lżejsza

Kiedy do Fundacji Villavecchia dotarły informacje o ewakuacji z Ukrainy dzieci chorych na raka, jej pracownicy nie wahali się ani chwili. Natychmiast zaoferowali, że chcą przyjąć dzieci i ich rodziny oraz pomóc im. Jednak by móc zapewnić tym dzieciom odpowiednią, naprawdę potrzebną im opiekę i wsparcie, fundacja musiała współpracować ze szpitalami i wieloma innymi

podmiotami i wolontariuszami. Razem udało im się stworzyć bezpieczne schronienie dla młodych pacjentów w Barcelonie. Natàlia Ferrer Ametller opowiada nam, jak do tego doszło.

EKES Info: Co Państwa skłoniło do rozpoczęcia tego projektu?

Dowiedzieliśmy się, że z Ukrainy ewakuuje się dzieci chore na raka i zaproponowaliśmy naszą pomoc organom administracji oraz międzynarodowej organizacji przygotowującej wyjazd małych pacjentów. Kiedy powierzono nam zadanie zorganizowania całej operacji, zaraz otrzymaliśmy wsparcie od Międzynarodowej Fundacji Josepa Carrerasa, abyśmy mogli wspólnie pokierować tym przedsięwzięciem. Także wiele innych podmiotów zaoferowało pomoc. Nie wahaliśmy się ani chwili. Musieliśmy pomagać tak, jak potrafiliśmy – czyli przyjmując dzieci z chorobą nowotworową i ich rodziny, wspierając je oraz towarzysząc im, w koordynacji z zaangażowanymi szpitalami.

Jak przyjęto Państwa projekt? Czy dostała Pani jakieś informacje zwrotne od osób, które otrzymały pomoc? (Jeśli tak, czy może Pani podać jakiś przykład?)

To było bardzo intensywne doświadczenie, które wiele nas nauczyło. Przede wszystkim dowiedzieliśmy się, w jak trudnej sytuacji znajdują się uchodźcy. Największą trudność stanowiła bariera językowa, a także niektóre aspekty kulturowe. Jednak pomagali nam liczni wolontariusze, którzy wykonali wspaniałą robotę jako tłumacze ustni. Towarzyszyli oni dzieciom podczas wszystkich pobytów w szpitalu, przejazdów karetką i wizyt lekarskich, pomagali rodzinom przy wypełnianiu formalności. Wiele terapii przebiegało pomyślnie i mali pacjenci mogli zakończyć leczenie indukujące remisję i są obecnie na etapie leczenia podtrzymującego. Niektórzy mogli już wrócić do domu. Mam tu na przykład zdjęcie jednego z pacjentów, Mykoli, z mamą i naszą pracownicą socjalną ze szpitala. Razem przeszliśmy wiele trudnych chwil, jednak uśmiech tych dzieci i oraz świadomość, że ich matki odzyskały spokój, wynagradza wszystko.

Jaką pomoc będą Państwo dalej świadczyć dzięki otrzymanym środkom finansowym?

Będziemy dalej pracować, jak dotąd. Wciąż opiekujemy się trzema rodzinami, których dzieci są w ostrym stadium z powodu powikłań związanych z leczeniem. Potrzebują miejsca do mieszkania, środków

utrzymania, transportu, wsparcia medycznego, tłumaczy itd. Natomiast pozostałe rodziny też muszą czuć, że w razie potrzeby jesteśmy blisko.

Czy planują Państwo kolejne projekty?

Tak, zamierzamy uruchomić Pawilon Victoria, czyli hospicjum dla dzieci, pierwsze tego typu w Hiszpanii. Będzie to miejsce opieki dla dzieci nieuleczalnie chorych, których choroba jest w zaawansowanym stadium lub którym pozostało jeszcze kilka dni życia. W tym celu zamierzamy wyremontować budynek historyczny w bardzo szczególnym miejscu, należącym do kościoła św. Pawła w Barcelonie.

Jakiej rady udzieliłaby Pani innym organizacjom, o których działaniach i programy przynosiły wyniki?

Nawet jeśli wydaje się to trudne, bardzo ważne jest jasne określenie potrzeb i opracowanie projektu, który wychodzi naprzeciw tym potrzebom. Trzeba umieć szukać i przyjmować pomoc i współpracować z innymi, tak by ich działania uzupełniały nasze. Trzeba umieć doceniać pracę innych, żeby razem móc dojść do wspólnego celu.

Czy przedłużająca się wojna w Ukrainie może doprowadzić do zmęczenia solidarnością z ukraińskimi uchodźcami?

Niestety, obecne wydarzenia wojenne szybko przebrzmiewają i atmosfera solidarności może minąć. Lecz ludzie mają w sobie wiele wytrwałości i potrafią walczyć o prawa i sprawiedliwość społeczną.

Co mogą i powinny zrobić organizacje społeczeństwa obywatelskiego, aby temu zapobiec?

Musimy apelować do władz, aby nadal zapewniały pomoc i wzmacniały rolę organizacji społecznych.

Czy UE może wnieść tu swój wkład?

Tak, Unia powinna promować zalecenia na szczeblu europejskim, tak aby rządy i administracje współpracowały ze sobą i ułatwiały pracę odpowiednich organizacji. Nie da się realizować celów, gdy sektor publiczny robi swoje, a organizacje – swoje, bez żadnej koordynacji. Organy administracji publicznej potrzebują społeczeństwa obywatelskiego, które nie może i nie powinno być odizolowane. Tymczasem wiele organizacji społecznych działa bez wsparcia ze strony administracji publicznej. Wiemy, że otwartość i praca w ramach sieci wymagają wysiłku, jednak szansa na współpracę jest naprawdę duża.

[Kształtowanie przyszłych pokoleń zaangażowanych obywateli](#)

Związek Harcerstwa Polskiego, największa w kraju organizacja zajmująca się pozaformalną edukacją młodzieży, pośpieszył z pomocą ukraińskim uchodźcom od pierwszego dnia wojny, zaspokajając ich różne i zmienne potrzeby. ZHP jest dumny z

tego, że jego członkowie postanowili bezwarunkowo wspierać Ukrainę, co jest po części wynikiem działania Związku. Ideały, które ZHP wpaja młodym członkom, zachęcają ich do takiego działania, by świat stawał się lepszy, co powinno być codziennym dążeniem każdego z nas. Mieliśmy wiele pytań do Olgi Junkuszew, rzeczniczki Związku Harcerstwa Polskiego.

EKES Info: Co skłoniło Państwa do zainicjowania projektu?

Odpowiedź na kryzys była dla nas rzeczą naturalną – w ZHP służba jest niezwykle ważnym elementem pracy wychowawczej. Reakcja członkiń i członków ZHP pokazała, że nasza ciągła praca wychowawcza i ideały, które przekazujemy młodym ludziom, prawdziwie wpływają na ich życie, wspierają i zachęcają do zmieniania świata na lepsze. Jesteśmy dumni z naszych członkiń i członków, że podjęcie się służby na rzecz Ukrainy była dla nich naturalną decyzją.

Jak przyjęto ten projekt? Czy uzyskali Państwo jakieś informacje zwrotne od osób, które otrzymały pomoc? (Jeśli tak, to czy mogą Państwo podać jakiś przykład?)

Nasz projekt przyjęto bardzo dobrze. Oceniamy, że co trzeci ukraiński uchodźca otrzymał pomoc w ośrodkach prowadzonych przez harcerzy, a z możliwości wyjazdów na letnie obozy skorzystało blisko 6 tys. dzieci. Wiemy, że dzięki temu dzieci mogły zaznać odpoczynku fizycznego, psychicznego i emocjonalnego, którego tak bardzo potrzebowały. Nasze działania ewoluowały wraz ze zmieniającymi się potrzebami. Wiemy, że pozytywnie odbierano to, iż jesteśmy w stanie stale stawiać czoła kolejnym wyzwaniom. Otrzymujemy też pozytywne informacje zwrotne od ukraińskich organizacji skautowych, z którymi jesteśmy w kontakcie.

Jak dzięki tym otrzymanym środkom finansowym będą Państwo dalej świadczyć pomoc społeczności? Czy planują już Państwo nowe projekty?

Dzięki nagrodzie pieniężnej będziemy mogli dalej rozwijać nasz program wychowawczy, który pozwala nam kształtować kolejne pokolenia zaangażowanych obywateli przejmujących inicjatywę tam, gdzie są potrzebni, i odpowiadających na wyzwania współczesnego świata. Dzięki tym środkom członkinie i członkowie ZHP będą mogli dalej rozwijać się w gronie przyjaciół, zdobywając umiejętności na całe życie i kształtując swój charakter w zgodzie z wartościami harcerskimi.

Jakiej rady udzieliliby Państwo innym organizacjom, by ich działania i programy przynosiły wyniki?

Uważamy, że aby działania organizacji przynosiły wyniki, należy nieustannie pracować zgodnie z jej wartościami i podejmować jedynie działania zgodne z jej misją. Wtedy nie będzie trzeba się martwić o wyniki i zaangażowanie członków.

Czy może dojść do zmęczenia solidarnością z ukraińskimi uchodźcami w razie przedłużania się wojny w Ukrainie? Co mogą i powinny zrobić organizacje społeczeństwa obywatelskiego, aby temu zapobiec? Czy UE mogłaby tu odegrać pozytywną rolę?

Oczywiście! Jako harcerze i harcerki ze Związku Harcerstwa Polskiego wierzymy, że każdy z nas powinien na co dzień starać się o to, by zostawić ten świat choć trochę lepszym, niż go zastał. Oznacza to, że należy zachęcać ludzi do podejmowania codziennie małych działań, które stale zmieniają rzeczywistość wokół nas. Pomoc Ukrainie to maraton – nie sprint. Należy o tym pamiętać i pomagać w naszym bliskim otoczeniu, w codziennym życiu.

Zespół redakcyjny

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Współautorzy tego wydania

Laura Lui (ll)

Koordinacja

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

Adres

Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny
Budynek im. Jacques'a Delorsa, 99 Rue Belliard,
1040 Brussels, Belgia
tel. (+32 2) 546.94.76
e-mail: eescinfo@esc.europa.eu

„EKES info” ukazuje się dziewięć razy do roku podczas sesji plenarnych Komitetu. „EKES Info” jest dostępne w 23 językach.

„EKES info” nie stanowi oficjalnego zapisu prac EKES-u. Po informacje tego typu należy sięgać do Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej i innych publikacji Komitetu.

Powielanie naszych materiałów – z podaniem źródła „EKES info” – jest dozwolone (prosimy o przesłanie linku redaktorowi naczelnemu).

02/2023